

DALIBOR UHLÍŘ: COVID-19: Roste počet sebevražd, domácí násilí i závislost na technologiích

- CZ24 News | 11. prosince 2020

ČESKO: Vládní opatření vnímám jako přehnaná a jako zásah do osobních svobod – a to jak na úrovni zásahů do osobního života, tak do podnikání. Kromě reálné hrozby ztráty bydlení je tu také nárůst nezdravého zadlužování a vznik exekucí.

Prvně bych rád upozornil, že tímto článkem rozhodně nechci zlehčovat nebezpečnost viru COVID-19. To, co chci kritizovat, je způsob, jakým se (nejen) naše vláda postavila k opatřením. Ta vnímám jako přehnaná a jako zasahování do osobních svobod – a to jak na úrovni zásahů do osobního života, tak do podnikání.

Nemohu si pomoci, ale vrtá mi hlavou, zda oněch dodnes cca 9000 úmrtí lidí s COVID-19 skutečně způsobil (pouze) virus. Jak i samo Ministerstvo zdravotnictví uvádí, toto číslo vyjadřuje *“Počet zemřelých v souvislosti s onemocněním COVID-19 v ČR. Ne vždy se však jedná o úmrtí, která jsou onemocněním COVID-19 přímo způsobena.”*

Zatímco za přítomnost viru na naší půdě nikdo nemůže (tedy alespoň ne nikdo, na koho by se dalo ukázat prstem), všechny níže popsány problémy svého viníka mají. Dovolím si nekompletní výčet některých z nich. Doopravdy je těch problémových oblastí mnohem více.

Roste nám domácí násilí

V uzavřených domovech to mnohdy vře víc než jindy. Kromě klasické ponorkové nemoci je to také finanční nejistota, které slouží jako katalyzátory pro zhoršení partnerských vztahů a nahrává bujení domácího násilí. Logicky, stísněné prostory bytu se stávají živnou půdou pro spory a stávající stresy se ještě vyostřují. Tříbí se nám také agresori, kteří vztáhnou ruku i na děti.

Jeden z důkazů – v porovnání s loňským rokem se zvýšila intenzita žádostí o pomoc některých neziskových organizací přibližně o 40 %!!!

Ztráta bydlení a finanční potíže rodin

Nejeden výzkum ukázal, že krize vyvolaná protipandemickými opatřeními nejvíce dopadne na rodiny samoživitelů a domácnosti, které pečují o postiženého člena. Kromě reálné hrozby ztráty bydlení je tu také nárůst nezdravého zadlužování a vznik exekucí. I když stát během uzavření škol vyplácel ošetřovné ve výši 60 %, v porovnání s plným platem je to setsakra rozdíl.

A to ani nemluvíme o těch, kteří přišli o práci nebo byli nuceni přerušit svá podnikání.

Ačkoliv podnikatelé oficiálně mají nárok na nějakou tu kompenzaci, v praxi mají úředníci nakázané hledat skulinky, jak peníze nevyplatit. Jen ve svém okolí pozoruji přehršel takových případů.

Závislost na mobilech, sociálních sítích a technologiích obecně

Protipandemická opatření doslova vyrábějí digitální závisláky. My dospěláci (ne však všichni) si dokážeme regulovat počet hodin strávených u obrazovek, děti jsou na tom mnohem hůře.

Dopoledne tráví on-line výukou. Už jen to, že den začnou u obrazovky, nahrává tomu, že u ní zůstanou i po zbytek dne. A co také mají dělat jiného? Na kroužky nemohou, kamarádi nemají čas, protože pravděpodobně také sedí u obrazovek, rodiče také připoutaly obrazovky (protože pracují) a běhat jen tak po ulicích je prý neuvěřitelně nebezpečné. Jen si představte, co na bezbranné děti na ulici všechno číhá – auta, sem tam nějaký ten úchyl, vosa, mravenec... zkrátka sociálku na každého rodiče, který dovolí svému dítěti potulovat se někde samo.

Alkoholismus

V krizových situacích se vždy najdou lidé, kteří vidí v alkoholu podpůrný prostředek, jak zvládnout psychickou zátěž. Na druhou stranu prý přibýlo lidí, kteří začali projevovat zájem o léčení.

Druhá vlna koronaviru se nese ve znamení exekucí a insolvencí

Během podzimu to vypadalo na omezení v exekučních a insolvenčních řízeních. Nic z toho se ale nejspíše jen tak konat nebude. Asi se nám to schvalování novely trochu protáhne. A počet exekucí a insolvencí roste a roste.

Odpověď na nárůst počtu sebevražd? Dáme k železnicím číslo na tísňovou linku

Vloni došlo k poklesu sebevražd. Letos se děje přesný opak. Tísňové linky nestíhají uspokojovat poptávku. V porovnání s předchozími roky prý narostl počet hledajících pomoc o desítky procent. Na zoubek se tomu podíval Národní ústav duševního zdraví. Zjistil, že v porovnání s šetřením z podzimu roku 2017 hrozí riziko sebevražd až trojnásobně vyššímu počtu obyvatel. Konkrétně v číslech: v roce 2017 u nás spáchalo sebevraždu 1395 lidí. Kolik je letošní trojnásobek, si každý umí spočítat.

Skvělou zprávou ale je, že se připravují opatření, která mají za úkol počet sebevražd snížit. Investovat by se do nich mělo 300 miliónů korun. Za tohle si v rámci plánu koupíme například umístění kontaktů na krizovou pomoc okolo železničních tratí, snížení dostupnosti některých léků, šíření osvěty a vzdělání novinářů, učitelů, praktických lékařů a samozřejmě také široké veřejnosti.

Dobrá zpráva na závěr

Ale abych to neviděl všechno tak černě, podle všemožných výzkumů se můžeme těšit na zlepšení vztahu mezi seniory.

Autor: Dalibor Uhlíř